

KVOPP005S6IU

Veřejný ochránce práv

Údolní 39, 602 00 Brno

tel: (+420) 542 542 888, fax: (+420) 542 54 2112

e-mail: podatelna@ochrance.cz, www.ochrance.cz

Vážený pan
plk. JUDr. Karel Kocourek
ředitel
Věznice Valdice
nám. Míru 55
507 11 Valdice

Váš dopis značky

Naše značka

1229/2008/VOP/FH

Datum

7. března 2008

Vážený pane řediteli,

dovolte, abych Vás z pověření veřejného ochránce práv informovala, že se ochránce rozhodl zahájit šetření dle zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve věci podání pana , nar. , a pana , nar. kteří se v současnosti nachází ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Valdice.

Stěžovatelé ve svých podnětech uvádí, že jim nebyla poskytnuta vegetariánská strava, ačkoli z mé strany obdrželi informaci o tom, že v případě projeveného zájmu s ohledem na jejich náboženské přesvědčení jim zajištěna bude. V tomto ohledu odkazuji na vyrozumění sp. zn. 3064/2006/VOP/FH, resp. sp. zn. 972/2007/VOP/FH, které jsem Vám zaslal dne 1. 11. 2007 (mj. k Vašemu čj. 75/6/2007-22/01 či 75/12/2006-22/30).

Dodávám, že pan ve svém dopisu popsal, že se shora specifikované stravy nedomohl ani když oslovil vychovatele oddělení výkonu trestu či pracovníci oddělení logistiky, ačkoli předložil mé vyrozumění o ukončení šetření s příslušnými závěry.

Z pověření ochránce Vás tedy žádám o stanovisko k tomu, proč zájemcům o vegetariánskou stravu tato není poskytována, i když právě s ohledem na Váš příslib byla různá šetření vůči Věznici Valdice ochráncem v minulém roce uzavřena. Doplnuji, že předmětné problematiky se dotýká zejména ustanovení § 16 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody,¹ kdy lze vycházet z toho, že podmínky pro poskytování požadované stravy ve věznici dány jsou - jednak se tak dle mých informací děje u odsouzeného , nar. , jednak bylo řešení v tomto směru příslibeno s tím, že by to neměl být větší problém.

¹ Odsouzeným se poskytuje pravidelná strava za podmínek a v hodnotách, které odpovídají požadavku udržení zdraví a přihlížejí k jeho zdravotnímu stavu, věku a obtížnosti vykonávané práce. V rozsahu, v jakém to umožňuje provoz věznice, se přitom přihlíží k požadavkům kulturních a náboženských tradic odsouzených.

Nyní by se daný problém měl týkat zejména výše uvedených stěžovatelů, odsouzeného . . . . . nar. . . . . , či odsouzeného . . . . . nar. . . . .

V případě odsouzeného . . . . . prosím také o zaslání informace, popř. dostupných podkladů, k jeho sebepoškození ze závěru minulého roku.

Konečně mi dovolte dotaz také na dva další problémové okruhy. Za prvé bych Vás ráda požádala o informace, jaké jsou možnosti zařazení odsouzeného některého z protidrogových programů a za druhé mi prosím sdělte, jaký je režim používání příborů na budově E. Mám tím zejména na mysli, kdy jsou odsouzeným k dispozici klasické kovové příbory, jak je to s používáním příborů plastových, zda je možné zažádat o výměnu plastových příborů, pokud se rozbijí apod. (pokud by byly k dispozici, např. na OPaS, materiály vztahující se ke stížnostem odsouzených z budovy E na režim nakládání s příbory, žádám také o jejich zaslání).

Pro zaslání požadovaných informací a materiálů si Vám dovoluji navrhnout lhůtu tří týdnů od doručení této výzvy. V případě jakýchkoli dotazů můžete kontaktovat pověřeného pracovníka Kanceláře veřejného ochránce práv Mgr. Faisala Husseiniho na tel. č. 542 542 668.

S pozdravem

Mgr. Petra M a t y á š o v á
vedoucí oddělení
dohledu nad omezováním osobní svobody a ochrany práv dětí

1229/08
L 10/4

KVOPP004P9LE

8-

VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČESKÉ REPUBLIKY
VĚZNICE VALDICE
nám. Míru 55, 507 11 Valdice
Telefon 493507111, Telefax 493507206

Č.j.: 75/4/2008-22/01

Ve Valdicích dne: 13. března 2008

Kancelář veřejného ochránce práv
Mgr. Petra Matyášová
Údolní 39
602 00 B r n o

K Vašemu č.j. 1229/2008/VOP/FH

2 3/32

Vážená paní magistro,

na základě Vaší žádosti Vám zasílám stanovisko k podání odsouzeného
nar. _____ a _____, nar. _____ která se týká vegetariánské stravy.
K tomuto bylo vedoucí referátu stravování a výživy oddělení logistiky zpracováno
stanovisko:

V ústavní dietní kuchyni Věznice Valdice s kapacitou cca 150 jídel byla v roce 2007 připravována dietní strava v celkovém průměrném počtu 290 porcí. To je výrazně nad možností kuchyně a na hranici splnění hygienických a technologických postupů. V případě rozšíření o další druh stravy je potřebné stavebně-technicky upravit kuchyň a vybavit ji odpovídající technologií. Vybrat další prostory a upravit je, aby odpovídaly hygienickým a bezpečnostním předpisům a vybavit kuchyň strojním zařízením tak, aby splňovala podmínky hotelového provozu pro přípravu stravy ve více druzích s menším počtem jídel (sporák, hrnce, kastroly, pánve, mixer, krouhač, pracovní stoly) a personálně posílit odborným nutričním terapeutem pro přípravu individuálních jídelních lístků.

Žadatelé, hlavně odsouzený _____, se odvolávají na stanovisko úřadu veřejného ochránce práv JUDr. Motejla, který odsouzeným nabízí pomoc při jejich žádostech o poskytování vegetariánské stravy a odvolává se na skutečnost, že ve Věznici Valdice je vegetariánská strava připravována. Vegetariánská strava se ve zdejší věznici nikdy nepřipravovala ani nepřipravuje. Výčet připravovaných jídel je následující: základní strava, diety D2, D9, D11, NS a strava uzpůsobená osobám muslimského vyznání. Nelze souhlasit se stanoviskem, že jde o pochybení, pokud se nepřipravuje vegetariánská strava. V § 16 odst. 1 zákona č.169/1999 Sb. se uvádí: „Odsouzeným se poskytuje pravidelná strava za podmínek a v hodnotách, které odpovídají požadavku udržení zdraví a přihlížejí k jeho zdravotnímu stavu, věku a obtížnosti vykonávané práce. V rozsahu, v jakém to

umožňuje provoz věznice, se přitom přihlíží k požadavkům kulturních a náboženských tradic odsouzených.“. Nejen že provoz naší vězeňské kuchyně již neumožňuje rozšíření o další druh stravy, ale vegetariánství je dle nutričních odborníků módním výstřelkem, nikoliv kulturní a náboženskou tradicí (islám, hinduismus, judaismus). Pro přípravu vegetariánské stravy je navíc absence zákonné úpravy s ohledem na akutní nebezpečí poškození zdraví strávnicka, který by se chtěl začít stravovat vegetariánskou stravou.

Proto pokud by se případně příprava vegetariánské stravy zahájila, tak je nutné jednoznačně stanovit, s ohledem na více forem vegetariánství (příloha č. 2), které druhy dané stravy se budou připravovat nebo zda půjde o bezmasou stravu bez přihlížení k individuálním požadavkům jednotlivých strávníků. Dále bude nutné určit, na základě čeho se bude strava přiznávat, neboť omezení stravy vede k deficitu některých důležitých živin – viz příloha 1 „Vegetariánství škodí zdraví“. To může v konečném důsledku vést k ohrožení zdraví, což může být ve věznici cílem některých jedinců se sebepoškozovacími sklony. Dle doporučení, která byla proviantním pracovníkům poskytnuta na posledním školení ve dnech 29.10.2007 - 2.11.2007 nutriční terapeutkou, je nutné, aby poskytnutí tohoto druhu stravy bylo vázáno na potvrzení od lékaře, že strávník se tak stravuje od dětství a jeho organismus je této stravě navyklý. Protože v budoucnu hrozí stížnosti na poškození zdraví strávníků a nedodržování nutričních dávek. Zároveň doporučuje minimálně 1x za půl roku vyšetření lékařem, který navrhne vždy na další půlrok nutriční složení stravy.

Konkrétně s odsouzeným ..... provedla vedoucí referátu stravování a výživy pohovor, při kterém byl odsouzený informován o různorodosti vegetariánství, o nutnosti lékařského souhlasu a pravidelné kontroly a o nezařazení vegetariánství do dietních zásad v ČR. Dále pak, že vegetariánství nemá se stravou upravenou pro osoby s muslimským vyznáním nic společného a nelze ji nijak odvozovat (viz příloha č.3). Rozhovoru byli přítomni dva službu konající dozorcí ubytovny E. Záznam o provedeném pohovoru jmenovaný odsouzený odmítl podepsat.

Stravování odsouzeného ..... jak se o něm zmiňujete ve svém dopise, bylo vyřešeno rozhodnutím lékaře z vězeňské nemocnice Praha – Pankrác a byla mu stanovena strava D2, kdy maso je u něj nahrazováno mléčnými výrobky (např. sýry, jogurty, mléko apod.) nebo ovocem a zeleninou.

Důvodem sebepoškození ..... byla informace zaměstnance referátu stravování, o zamítnutí jeho požadavku na vegetariánskou stravu. Vzhledem k tomu, že odsouzený je emočně nestabilní, projevila se reakce na negativní zprávu formou sebepoškození. Odsouzený řeší většinu zátěžových situací tímto způsobem. V současné době je odsouzený plně kompenzován, přidělenou stravu odebírá, jiné požadavky ani problémy neuvádí.

Odsouzený ..... je ubytován v ubytovně se zesíleným stavebně technickým zabezpečením a zde protidrogový program neexistuje. Účelem zařazení odsouzeného do bezdrogového oddělení je zamezit kontaktu s návykovými látkami. Tento účel je plně zajišťován i umístěním odsouzeného do oddělení se zesíleným stavebně technickým zabezpečením, kde je odsouzený v současné době zařazen a mohou být plně uplatňovány specifické formy a metody zacházení. Po vyřazení z výše uvedeného oddělení lze odsouzeného zařadit do bezdrogové zóny podle stanovených kritérií.

Výdej příborů odsouzeným v umístěných na OZSTZ dle ŘVTOS § 8, odst.3 se provádí v souladu s NGR č.55/2007, § 20, odst.3. V praxi to znamená, že jídelní příbor je

vydáván při každém rozvozu stravy (snídaně, oběd, večeře), příbor je odsouzeným po každém jídle odebírán. Používání plastových příborů vzhledem k provedené úpravě užívání běžných příborů, kdy je mají odsouzení k dispozici při každém výdeji stravy, není nezbytně nutné, přesto jim byly plastové příbory na celý vydány.

S pozdravem

Vrchní rada
plk. JUDr. Karel Kocourek
ředitel věznice

14.9.2005

Vegetariánství škodí zdraví

Petr Wagner

Petr Wagner je v současnosti primářem oddělení klinické biochemie v Mladé Boleslavi - v Klaudiánově nemocnici. Je lékař, biochemik a podnikatel. Je absolventem Karlovy univerzity, kde také vyučoval. Mj. pracoval i ve fakultní nemocnici na Bulovce a v nemocnici v Motole.

Vegetariánství je módou. Ale pokud už se ho rozhodne propagovat médium veřejné služby, myslím, že by si mělo zajistit i kvalifikovaného oponenta. Minimálně v případě dětí se totiž hraje o jejich zdravý vývoj a někdy i o život.

Česká televize uvedla ve svém ranním pořadu *Dobré ráno* diskusi na téma vegetariánství. Protože je ČT placená, mimo jiné, z příspěvků a má vykonávat funkci veřejné služby, považuji za přiměřené dodat k uvedené diskusi několik dalších údajů:

Především je dobře rozřadit formy vegetariánské stravy podle přijímaných potravin. Bez zbytečných podrobností lze hovořit o:

- Ovo-lakto-vegetariánech konzumujících mléčné výrobky, vejce a rostlinnou stravu
- Lakto-vegetariánech konzumujících mléčné výrobky a rostlinnou stravu
- Ovo-vegetariánech konzumujících vejce a rostlinnou stravu
- Veganech konzumujících pouze rostlinnou stravu
- Pudinkových vegetariánech konzumujících průmyslově zpracované rostlinné produkty

Všichni se vyhýbají stravě s obsahem masa. Jakéhokoliv. Savců, ryb, ptáků, plazů, paryb.

V tomto místě je potřeba něco říci o člověku a jeho metabolismu jako živočišném druhu.

Lidské tělo se skládá jen ze strukturovaných bílkovin a nerovnováhy na membránách.

Bílkoviny, složené z aminokyselin jsou podstatou života. Člověk je typický všežravec a na to byl jeho metabolismus uzpůsoben. Nevím, zda to bude znít hezky, ale z metabolického hlediska je člověku nejpodobnější prasátko.

Proč uvádím tato fakta, se pokusím objasnit.

Metabolismus člověka je uzpůsoben získávání toho, co potřebuje z nejrůznějších zdrojů. Lépe řečeno všech, které má k dispozici. Zejména strava moderního člověka, energeticky bohatá, ale ne příliš pestrá, vede často k deficitům některých minerálů, vitamínů, nenasycených mastných kyselin a stopových prvků. Energetický zásah do stravy v podobě vegetariánství často vede k deficitům některých aminokyselin a tak k nemožnosti regenerovat některé bílkoviny.

Aby bylo jasné, o čem je řeč: tak tělo, ač vypadá velmi trvale, se neustále odbourává a staví znova. Životnost jednotlivých součástí je různá.

Například střevní sliznice (několik kilogramů buněk) se obnoví každých 48 hodin, kostra každých cca 6 měsíců.

Lidské tělo umí leccos samo vyrobit. Sacharidy, tuk. Co neumí a potřebuje dodat zvenku, jsou aminokyseliny (bílkoviny), vitamíny, stopové prvky, minerály a nenasycené mastné kyseliny některých typů. Omezování stravy ve smyslu vegetariánství vede k deficitu ve zmíněných položkách.

A teď, k čemu to vede. Nejběžnější deficity jsou v oblasti vitamínů B2, B12, D, vápníku, železa, jódu, selenu, zinku. Nedostatek plnohodnotných bílkovin vede k poruchám imunitního systému a u dětí k poruchám vývoje mozkové tkáni. V nejtěžších případech až k atrofiím mozkové tkáně, poruchám kognitivních a vizuálních funkcí. Rubem vegetariánství je enormní zatížení organismu cizorodými látkami. Kromě notoricky známých pesticidů a herbicidů jde především o některé kovy, například kadmium.

Je mnoho studií, jejichž výsledky jsou veřejně nepublikovatelné, protože jsou explozivní.

O vztahu počtu synapsí mozkových buněk (zjednodušení inteligence) a výživy, stavu imunitního systému a výživy.

Bohužel i ze své klinické praxe mohu doložit několik úmrtí dětí na totální rozvar imunitního systému při tomto typu výživy. Rodiče byly vysokoškolsky vzdělaní, nicméně zcela neodklonitelní od "své pravdy".

Příloha č.2:

Druhy vegetariánství

Základní druhy vegetariánství :

- **Lakto-ovo-vegetariánství** (v Indii hovorově nazýváno *eggitariánství*) => nejedí maso, ale konzumují mléčné výrobky a vejce
- **Lakto vegetariánství** => nejedí maso ani vejce, ale konzumují mléčné výrobky
- **Ovovegetariánství** => nejedí maso ani mléčné výrobky, ale jedí vejce
- **Veganství** => nejedí žádné živočišné produkty (mléčné výrobky, maso, vejce) a někdy i med a mateřské mléko (to nekonzumují většinou jen přísní vegané a někdy striktní vegetariáni)

Méně časté praktiky vegetariánství:

- **Frutariánství** => nesmí se ublížit rostlině (nezranit ji), jedí (a sbírají) jen plody, které samostatně spadly z rostliny)
- **Makrobiotika** => skládá se hlavně z celých zrn a fazolí (je založeno podobně jako frutariánství)
- **Vitariánství** => přijímá pouze jídlo (většinou veganské), které není vařeno při teplotě vyšší než 46,7°C. Vitariáni argumentují tím, že vaření ničí enzymy a výživnou část rostliny.
- **Syrové veganství** => jedí pouze čerstvé ovoce, zeleninu, ořechy a semena
- **Přírodní hygiena** => většinou schvaluje stejné stravování jako syrové veganství

Druhy diet, které jsou pouze částečně vegetariánské:

- **Pesco-pollovegetariánství** (tzv. polovegetariánství) => jedí jen některé maso (např.: nejedí červené maso (maso hovězí, vepřové, jehněčí,...), ale stále konzumují drůbež, ryby a plody moře. Někdy také bývá používáno jako mezidobí pro jednotlivce přecházející na plné vegetariánství.
- **Pesco vegetariánství** (též Lakto-ovo-pesco vegetariánství nebo Pescetariánství) => jedí mléko, vejce, ryby (někdy i plody moře), ale nejedí žádné maso
- **Flexitariánství** => většinou jsou vegetariáni, ale příležitostně jedí maso (třeba nejedí maso zvířat, které jsou chovány v továrním prostředí, ale nejsou proti konzumování masa zvířat ulovených v divočině nebo chovaných na ekofarmách)
- **Freeganství** => zavrhuje vykořisťování zvířat, Země a zabývají se lidskými bytostmi při produkci spotřebního zboží. Hodně jich tíhne k veganství.

KVOPP005HG0D

PM

V Brně dne 4. září 2008
Spis. zn.: 1229/2008/VOP/MČ

Úřední záznam z místního šetření

Handwritten signature and date: Kocourek 7/13/2008

Datum místního šetření: 2. září 2008

Místo: Věznice Valdice

Účast: Mgr. Ivo Kousal, Mgr. Martin Ondráček, Mgr. Michal Čermák

A — Obecné informace o místním šetření

Cílem místního šetření bylo zejm. zjistit, zda je ve Věznici Valdice servírována ods., kteří o to projeví zájem vegetariánská strava. ředitel Věznice Valdice JUDr. Karel Kocourek již několikrát avizoval, že vegetariánskou stravu ods. podávat nehodlá (viz např. doplnění předcházející tomuto místnímu šetření). pracovníci KVOP chtěli zjistit, zda se situace změnila po intervenci plk. Milana Hospodky z GR, který měl servírování vegetariánské stravy s JUDr. Kocourkem probrat. Jelikož JUDr. Kocourek nebyl místnímu šetření přítomen (spletl si den a vzal si dovolenou — dle vysvětlení zástupce plk. Sima). Plk. Sim uvedl, že si neuvědomuje, že by ods. někdy požadoval vegetariánskou stravu a najednou ji chce (to je v rozporu se spisovým materiálem, který máme k dispozici). Byla znát značná nevole, týkající se zajišťování vegetariánské stravy. Plk. Sim se celkově také nepřímo vyjadřoval k naší práci, když citoval dopis Anny Šabatové, zaslaný v případě blíže neurčeného podání. Z jeho komentáře vyplynulo, že je sice moc pěkné, že jim dáváme doporučení, ale již neříkáme, jak konkrétně opatření realizovat. Z jeho projevu byl cítit despekt k působení ochránce v oblasti vězeňství. Vegetariánská strava se ve Věznici Valdice nadále nepodává.

B — Informace získané od ods.

Ods. uvedl, že vegetariánskou stravu nedostává. Dále, že vedoucí stravování, paní mu sdělila, že vegetariánskou stravu nedostane, jelikož si nevezme na triko, aby díky tomu zkolaboval. Boj o vegetariánskou stravu již vzdal, protože zjistil, že se ničeho nedovolá. V současnosti jí všechno, protože pokud by nejedl maso, v podstatě by při současné skladbě jídla pošel hlady. Pokud by možnost vegetariánské stravy byla, okamžitě by ji začal požívat. Na dotaz, zda-li se hlásí k hnutí Hare Krišna odpovídá že ano, že je v intenzivním písemném kontaktu s [redacted], psal mu asi před 14 dny do Kostelce na Hané, navíc je v kontaktu s centrem hnutí Hare Krišna v Praze. V evidenční kartě návštěv se tato korespondence nepotvrdila. Na oddělení E je jediný, kdo požaduje vegetariánskou stravu. S ods. již na cele není.

C — Informace získané od vychovatele

Ods. kdysi požadoval vegetariánskou stravu, v době, kdy byl na cele s ods.
Nyní již spolu nejsou a tak nábožensky ochladl. Občas dostane nějakou knihu. Balíčky dostává pravidelně, stýká se zejm. s matkou, která zasílá balíčky nejen ods., ale i ostatním odsouzeným na oddělení E. Jestli dostal ods. knihu o Hare Krišna nelze říci, tohle se neviduje.

Zpracoval: Mgr. Michal Čermák

KVOPP005KV50

V Brně dne 15. dubna 2009
Sp. zn.: 1229/2008/VOP/MČ

Průběžná zpráva o šetření

ve věci podání ods.

A — Obsah podnětu

Stěžovatel se na mě poprvé obrátil společně se spoluodsouzeným , v roce 2007. Ve svém dopise mě informovali, že jím ve Věznici Valdice nemá být podávána vegetariánská strava, kterou vyžadují z důvodu svého náboženského přesvědčení. Tvrzení stěžovatelů se potvrdila. Na základě svého jednání s ředitelem Věznice Valdice plk. JUDr. Karlem Kocourkem a jeho příslibu o zajištění nápravy (tedy započítím podávání vegetariánské stravy) jsem stěžovatele vyrozuměl, že o vegetariánskou stravu má požádat pracovníky vězeňské služby a bude mu, stejně jako ostatním odsouzeným, kteří o ni požádají, podávána. Poté jsem celou věc uzavřel. Na počátku loňského roku se na mě ods. obrátil opětovně a informoval mě, že vegetariánská strava mu i přes moje ujištění a slib ředitele věznice mé osobě nemá být podávána. Dalším faktorem, na který odsouzený poukazuje, a který se týká stravování ve Věznici Valdice, měla být skutečnost, že odsouzení na oddělení se stavebně technickým zabezpečením dostávají pouze plastové příbory, které si nemohou vyměnit, pokud dojde k jejich zlomení či poškození – máslo si mají např. mazat lžičkou.

Jelikož činnost Vězeňské služby ČR spadá do působnosti veřejného ochránce práv a nebyl důvod pro odložení podnětu, rozhodl jsem se v souladu s ustanovením § 14 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, zahájit šetření. Cílem šetření mělo být zjištění, zda se Vězeňská služba ČR dopustila pochybení, které mělo za následek výkon trestu odnětí svobody jmenovaného v rozporu s právními předpisy, principy demokratického právního státu nebo dobré správy.

B — Skutková zjištění

1. Nepodávání vegetariánské stravy odsouzeným ve Věznici Valdice

V rámci zahájeného šetření provedli mnou pověřeni pracovníci Kanceláře veřejného ochránce práv v únoru a září loňského roku ve Věznici Valdice místní šetření. Dále bylo k věci vyžádáno stanovisko ředitele Věznice Valdice. Výsledkem skutkových zjištění provedeného šetření je poznatek, že ačkoliv bylo mé osobě podávání vegetariánské stravy odsouzeným příslibeno, k podávání nadále nedochází. Dle předchozí domluvy měla být vegetariánská strava podobna stravě muslimské, nicméně bezmasá – místo masa mléčné výrobky, popř. sóju. Ředitel věznice plk. JUDr. Karel Kocourek mě však v březnu loňského roku ve svém stanovisku vyrozuměl, že provoz vězeňské kuchyně ve Valdicích již neumožňuje

další rozšíření pro přípravu vegetariánské stravy a dále, že vegetariánskou stravu považuje nejen on, ale i nutriční odborníci, za módní výstřelek bez legitimní podstaty. Ve svém zdůvodnění, proč nehodlá vegetariánskou stravu podávat, dále uvedl, že není patrné, o jaký druh vegetariánství se odsouzeným jedná, jelikož druhů vegetariánství je více. Svoje tvrzení doložil citačně blíže nespecifikovaným článkem MUDr. Petra Wagnera s názvem "Vegetariánství škodí zdraví". Z argumentace obsažené v článku vycházela i vedoucí referátu stravování a výživy

jež provedla pohovor s odsouzeným , který měl zájem o vegetariánskou stravu rovněž, a který se hlásí k hnutí Hare Krišna. Ze záznamu o pohovoru, který odmítl odsouzený podepsat, vyplývá, že mu bylo předloženo k podpisu prohlášení, že vegetariánství je módním výstřelkem, škodí zdraví, není v možnostech kuchyně zajišťovat vegetariánskou stravu a nedochází k žádnému porušování jeho práv. Odsouzený pověřeným pracovníkům Kanceláře veřejného ochránce práv sdělil, že zájem o vegetariánskou stravu nadále má, hlásí se k hnutí Hare Krišna. Jelikož se však stravy nemůže domoci, jí, co mu je podáváno.

2. Plastové přibory

Na základě závěrů provedeného místního šetření, jež byly potvrzeny sdělením ředitele věznice, bylo zjištěno, že odsouzeným jsou při jídle vydávány přibory klasické, jež jsou po skončení jídla opět odebrány. Přibory plastové mají odsouzení k dispozici po celou dobu výkonu trestu u sebe.

C — Právní hodnocení

1. Nepodávání vegetariánské stravy odsouzeným ve Věznici Valdice

Nejprve považuji za nutné uvést, že argumentačně jsem se s otázkou podávání vegetariánské stravy odsouzeným vypořádal již v roce 2006 v konstatování pochybení pracovníků Vězeňské služby ČR Věznice Valdice. Věc byla tehdy řešena i na úrovni Generálního ředitelství Vězeňské služby ČR. Uvedený případ se týkal odsouzeného a dalších odsouzených (sp. zn.: 3064/2006/VOP/FH). Na základě výše uvedeného nepovažuji za nutné se vyčerpávajícím způsobem vypořádat s problematikou nárokovosti vegetariánské stravy odsouzeným, kteří ji vyžadují z náboženských důvodů. Mám za to, že můj závěr, že vegetariánskou stravu pro odsouzené hlásící se k hnutí Hare Krišna (stravu bez masa a vajec) ve Věznici Valdice, podávat lze. Na základě ujištění ředitele věznice, že se tak stane a strava bude odsouzeným vydávána, jsem věc již uzavřel. Na tomto místě bych připomněl, že právní rámec pro posouzení nárokovosti vegetariánské stravy pro odsouzené, kteří ji vyžadují z náboženských důvodů, nalezneme zejm. čl. 16 Listiny základních práv a svobod, jež zaručuje náboženskou svobodu jednotlivce. Součástí výkonu této svobody je stricto sensu i svoboda vůle nekonzumovat masitou stravu a vejce příslušníky hnutí Hare Krišna. Ústavní soud se ve věci II. ÚS 227/1997 vypořádal s obdobnou situací, kdy obviněný požadoval ve Vazební věznici Praha-Pankrác podávání košer stravy¹. Pracovníci věznice stěžovateli vyhověli a Ústavní

¹ V případě ods. se sice nejedná o obviněného, nýbrž u odsouzeného, ale skutkově jsou situace analogické navíc je příprava košer stravy mnohem náročnější než příprava upravené stravy muslimské, ve formě, v jaké jsem ji požadoval na Věznici Valdice. K tomu viz i zprávu ochránce z návštěv zařízení: „S ohledem na

-12-

soud jeho návrh odmítl. Uvedl však následující relevantní argumentaci, jež je možno použít i v případě podnětu odsouzeného , jakož i dalších odsouzených, vyžadujících vegetariánskou stravu *"...rozhodující pro vyřešení případu je proto odpověď na otázku, zda je Česká republika jako veřejná moc povinna poskytnout speciální stravu, jejíž požívání je součástí výkonu náboženství, jestliže se vyznavač takové víry nachází ve věznicí, tj. v moci státu, a je omezen v osobní svobodě... Ústavní soud ve svém usnesení č. j. II. ÚS 227/97-10 došel s ohledem na ustanovení čl. 18 odst. 2 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech k závěru, že stát musí respektovat náboženskou svobodu stěžovatele a nesmí jej nutit přijímat stravu, která odporuje jeho náboženskému vyznání... Správa věznice zde má podle názoru Ústavního soudu prostor k uvážení pro výběr rozumných prostředků, které v rámci principu přiměřenosti a respektování čl. 4 odst. 4 Listiny zajistí možnou míru respektování projevu náboženské svobody v případě osob ve vazbě. Osoby ve vazbě jsou tak podrobeny omezením, ta však nejsou bez hranic, zejména ve vztahu k jejich jiným základním právům a svobodám. Řešení bude vždy záviset na konkrétních okolnostech případu, kde bude hrát významnou roli: konkrétní aspekt svobody projevu náboženství (zda jej může provádět sám nebo jen spolu s jinými), povaha náboženství (každý o své víře rozhoduje sám), zda náboženská pravidla nestanoví pro takové situace výjimku, skutečnost, zda taková stravovací pravidla byla dodržována již před omezením osobní svobody (např. rabín) nebo se jich dotýčná osoba dožaduje až ve věznicí (stěžovatel zprvu běžnou stravu přijímal), počet takových osob ve věznicí, možnost státu financovat takové zvýšené nároky, možnosti poskytnout náhradní formu stravování, povaha takových potravin (v případě epidemiologicky rizikových potravin), nenarušení účelu omezení osobní svobody (potrava je dopravována určitému vězni, což může být zneužito k pašování zakázaných předmětů, ostatní to mohou pociťovat jako svou diskriminaci), možnosti dopravovat stravu do věznice (čl. 15 Vnitřního řádu VV Praha-Pankrác umožňuje denní návštěvy zástupců církví) atd..."*

Vzhledem k výše uvedenému mě ředitel věznice i vedoucí referátu stravování nepřesvědčili, že není možné odsouzeným bezmasou stravu vydávat. Přitom mé závěry na požadavek na modifikaci muslimské stravy odsouzeným hlásícím se k hnutí Hare Krišna je zcela v souladu z výše uvedenými argumenty ústavního soudu. Dle původní domluvy s ředitelem věznice, s přihlédnutím k § 16 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZVTOS), nebyla z mé strany totiž požadována příprava speciální vegetariánské stravy, ale pouze úprava stravy muslimské a nahrazení její masité složky složkou nemasitou. Příprava takové stravy je dle mých zjištění a dle informací, které mi poskytl ředitel Věznice Valdice předtím, než své stanovisko změnil, v možnostech věznice. V ostatních věznicích přitom nečiní vydávání bezmasé stravy problém². Nepovažuji pro posouzení případu za relevantní a efektivní posuzovat eventuelní obecnou zdravotní závadnost vegetariánské stravy, ačkoliv je

---

skutečnost, že provozní podmínky věznic by se měly neustále zlepšovat, mělo by docházet i k nárůstu počtu věznic, kde jsou speciické druhy stravy připravovány. Ohledně košer stravy nezazněly v rámci návštěv stížnosti odsouzených na její odpírání, nicméně je třeba si uvědomit, že i tento požadavek může být vznesen. Ochránce si je vědom náročnosti přípravy tohoto druhu stravy, nicméně VS ČR by měla být připravena tuto situaci řešit, tzn. alespoň v některých věznicích by měla být zajištěna možnost jejího podávání..." Dostupné z: <http://www.ochrance.cz/dokumenty/dokument.php?back=/cinnost/ochrana.php&doc=703>.

² K tomu viz článek PhDr. Soni Haluzové v časopise České vězeňství dostupný z: http://brno.vscr.cz/clanky/?cl_id=422, "...speciální vegetariánská strava se však v brněnské věznicí nepřipravuje, ale je možné dle sortimentu se přizpůsobit např. tím, že místo paštiky vězeň dostane sýr..."

nepochybné, že k závěrům o nezdravosti „tradiční“ kuchyně bych dospěl také a argument považuji ze strany pracovníků Vězeňské služby Valdice za alibistický. Na základě výše uvedeného konstatuji tedy porušení zejm. čl. 16 odst. 1 ZVTOS a čl. 4 odst. 4 Listiny³ a porušení principu předvídatelnosti a principu souladu s právem, jež jsou principy dobré správy⁴. Konečně zjištění, že věznice postupuje v rozporu s opatřeními k nápravě, která se v minulosti zavázala plnit, jsou porušením (resp. vědomím obejitím) ustanovení § 20 odst. 1, 2 písm. a) zákona o veřejném ochránci práv⁵. Domnívám se totiž, že ve chvíli, kdy mě ředitel věznice oznamoval, že zjedná nápravu, byl odhodlán toto neučinit.

V tomto bodě shledávám pochybení Vězeňské služby ČR.

2. Plastové přístroje

Jelikož tvrzení stěžovatele ohledně používání plastových přístrojů se nepotvrdila, není možné, to co neexistuje, právně hodnotit.

V tomto bodě neshledávám pochybení Vězeňské služby ČR.

D — Závěr

Na základě výše uvedeného jsem dospěl k závěru, že pracovníci Vězeňské služby ČR ve Věznici Valdice pochybili, pokud odmítají vydávat odsouzeným, kteří se hlásí k hnutí Hare Krišna, bezmasou stravu, jež je stravou upravenou muslimskou tak, jak bylo smlouveno.

V souladu s ustanovením § 18 odst. 1 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, očekávám vyjádření ředitele Věznice Valdice, a to ve lhůtě 30 dnů.

JUDr. Otakar Motejl
veřejný ochránce práv

³ Čl. 4: „...Při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena...“, čl. 16 odst. 1 ZVTOS: „... každý má právo svobodně projevovat své náboženství nebo víru buď sám nebo společně s jinými, soukromě nebo veřejně, bohoslužbou, vyučováním, náboženskými úkony nebo zachováváním obřadu...“

⁴ Principy dobré správy lze nalézt na: <http://www.ochrance.cz/cinnost/sprava.php>, „...Úřad postupuje v souladu s právním řádem České republiky jako celkem. Právní předpisy aplikuje v jejich vzájemné souvislosti. Tam, kde je výklad určitého právního ustanovení nejednoznačný, vykládá jej úřad podle jeho smyslu, přičemž respektuje zejména stanoviska nadřízeného úřadu a konstantní judikaturu soudů. Nadřízený úřad na žádost podřízeného úřadu poskytne své jednoznačné a srozumitelné právní stanovisko k řešení určitého právního problému. Nadřízený úřad také sám v důležitých právních otázkách aktivně sjednocuje postup podřízených úřadů vydáváním závazných právních stanovisek...Úřad naplňuje legitimní očekávání osob a rozhoduje shodně s tím, jak rozhodoval obdobné případy v minulosti nebo jak rozhoduje obdobné případy nadřízený úřad. Pokud se od své dosavadní praxe v konkrétním případě odchýlí, výslovně to uvede v rozhodnutí a tento postup odůvodní. V obdobných případech používá úřad obdobné postupy a při užití správního uvážení se drží předem stanovených obecných měřítek. ...“

⁵ § 20 odst. 1“...Úřad je povinen do 30 dnů od doručení závěrečného stanoviska sdělit ochránci, jaká opatření k nápravě provedl. odst. jestliže úřad povinnost podle odstavce 1 nesplní, nebo jsou-li opatření k nápravě podle názoru ochránce nedostatečná, ochránce, a) vyzovomí nadřízený úřad a není-li takového úřadu, vládu,“

KVOPP005KV4T

Veřejný ochránce práv
JUDr. Otakar Motejl

V Brně dne 15. dubna 2009
Sp. zn.: 1229/2008/VOP/MČ

Vážený pane řediteli,

v příloze tohoto dopisu Vám zasílám zprávu dle ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, o výsledku šetření ve věci podnětu ods. (nar.), který vykonává trest odnětí svobody ve Vaší věznici.

V uvedeném podání se jednalo zejm. o otázku nepodávání vegetariánské stravy ve Vaší věznici.

Ve věci jsem zahájil dne 27. února 2008 šetření.

Ve zprávě v části C bod 1 konstatuji pochybení Vězeňské služby ČR, o němž jsem zpravil i stěžovatele, a požaduji opatření k nápravě. Vzhledem k tomu očekávám ve smyslu § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv provedení opatření k nápravě ve lhůtě 30 dnů od doručení tohoto dopisu. Ve stejné lhůtě máte možnost se ke zprávě jakkoliv vyjádřit.

Děkuji Vám a Vaším spolupracovníkům za spolupráci a zůstávám s pozdravem

Příloha

Průběžná zpráva o šetření

Vážený pan
plk. JUDr. Karel Kocourek
ředitel
Věznice Valdice
nám. Míru 55
507 11 Valdice

Údolní 39
602 00 Brno
tel: (+420) 542 542 888, fax: (+420) 542 542 112

KVOPP005KV3Y

Veřejný ochránce práv
JUDr. Otakar Motejl

V Brně dne 15. dubna 2009
Sp. zn.: 1229/2008/VOP/MČ

f 15/46

Pane „

v příloze tohoto dopisu Vám zasílám závěrečnou zprávu o výsledku šetření Vašeho podnětu, ve kterém jste se na mě obrátil ve věci nepodávání vegetariánské stravy odsouzeným ve Věznici Valdice. Vaše stížnost se rovněž týkala používání plastových příborů.

V průběžné zprávě v části C bodu 1 konstatuji dílčí pochybení Vězeňské služby ČR.

Zprávu jsem zaslal řediteli Věznice Valdice k vyjádření. Zároveň požaduji po řediteli Vězeňské službě ČR ve Věznici Valdice, aby byla přijata do budoucna taková opatření, aby k pochybení, které jsem konstatoval v průběžné zprávě, již nedocházelo.

S pozdravem

Příloha

Průběžná zpráva o šetření

Pan

nar.
Věznice Valdice
Nám. Míru 55
507 11 Valdice

Údolní 39
602 00 Brno
tel: (+420) 542 542 888, fax: (+420) 542 542 112

KVOPP0060R3H

- 15 -

VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČESKÉ REPUBLIKY
VĚZNICE VALDICE
nám. Míru 55, 507 11 Valdice
Telefon 493507111, Telefax 493507206

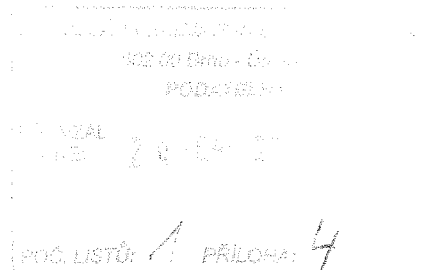
Č.j.: VS 68/4/2009-22/001

Ve Valdicích dne: 27. dubna 2009

VEŘEJNÝ OCHRÁNCE PRÁV
JUDR. MOTEJL OTAKAR
ÚDOLNÍ 39
602 00 BRNO

186.2

K Vašemu č.j. 1229/2008/VOP/MČ

Vážený pane doktore,

k Vaší zprávě Vám sděluji, že s odsouzeným byl vychovatelem proveden pohovor, ve kterém jmenovaný odsouzený sdělil, že na svém požadavku trvá a již si napsal oficiální žádost o poskytování požadované stravy a tuto stravu bude dostávat tak, jako ji dostávají jiní odsouzení např. ods. , ods. další.

K osobě jmenovaného odsouzeného mohu říci, že se jedná o silně rozporuplnou osobnost, která je schopna šířit kolem sebe napětí. Jenom pro Vaši informaci přikládám dopis, který jsem obdržel od jmenovaného odsouzeného.

V příloze Vám k danému problému zasílám stanoviska vedoucího oddělení logistiky a část jídelního lístku pro nadcházející květnové dny.

V závěru svého stanoviska bych se Vám chtěl omluvit, že došlo k takovéto situaci. Šlo zde o určité nedorozumění a které jsem svým rozhodnutím napravit.

S pozdravem

Vrchní rada
plk. JUDr. Karel Kocourek
ředitel věznice

VĚZEŇSKÁ SLUŽBA ČESKÉ REPUBLIKY
VĚZNICE VALDICE
nám.Míru 55, 507 11 Valdice
Telefon 493507632, Telefax 493507206

Č.j.: VS 68/4/2009 - 22/601

Ve Valdicích dne: 23.4.2009

Věznice Valdice
Vrchní rada, plk. JUDr. Karel Kocourek
ředitel věznice

Věc: Stanovisko k průběžné zprávě o šetření veřejným ochráncem práv ze dne 15.dubna 2009 ve věci podání odsouzeného (F6T6X6).

K předložené zprávě JUDr. Motejla ve věci podání ods. sděluji následující:

Vězeňská kuchyně ve Věznici Valdice připravuje stravu pro odsouzené dle stanovených postupů a pravidel v počtech a sortimentu, jak je příslušný druh stravy vězněným osobám přiznán, a v souladu se stravovacími a hygienickými předpisy. Ke stavu vězeňské kuchyně se odvolávám na dopis ze dne 13.3.2008, zasláný Kanceláři veřejného ochránce práv, pí. Mgr. Petře Matyášové, od uvedeného data ke změně k lepšímu nedošlo.

Stravování ve vězeňské službě upravuje mj. NGR č. 4/2008, o stravování ve VS ČR, změněné NGR č.11/2009. Stravování odsouzených s jinými stravovacími návyky je řešeno v § 35, kde v odst.2 je uvedeno: „Osobám s jinými stravovacími návyky nebo osobám, které odmítají akceptovat běžné stravovací zvyklosti může být poskytnuta strava, která není v rozporu s jejich vírou (založením, přesvědčením) na základě písemného souhlasu lékaře a jen v případě, umožňují-li to podmínky věznice. Znění tohoto ustanovení bylo změněno ke dni 9.3.2009 tím způsobem, že není vyžadován písemný souhlas lékaře, ale je nutná „písemná žádost těchto osob podaná řediteli věznice. V případě ods. není známo, že by lékař vydal písemný souhlas s jeho jiným způsobem stravování, případně že by si jmenovaný podal písemnou žádost řediteli věznice.

V rámci možností vězeňské kuchyně je oprávněným a schváleným požadavkům vždy vyhověno. V měsíci dubnu je připravována upravená strava pro 22 strávníků, hlásících se k muslimskému vyznání, dále např. odsouzený za základě souhlasu lékaře odebírá stravu upravenou pro muslimy, ods. má přiznanou dietu č. 2 s nahrazením masa mléčnými výrobky a ods. má základní stravu s nahrazením mléčných bílkovin za živočišné. Stejným způsobem mohlo být postupováno v případě ods.

Podotýkám, že ve vězeňské kuchyni nedošlo k žádnému pochybení a porušení zejména čl.16/1 ZVTOS, případně dalších právních norem, jak je uvedeno ve zmíněné „průběžné zprávě“. Strava pro vězněné osoby dle sortimentu a množství je připravována na základě „objednávky“ a zároveň je a nadále bude postupováno v souladu s předpisy pro stravování odsouzených.

Přílohy: část jídelního lístku na měsíc květen (dny 1.-9.5.2009), který vypovídá o sortimentu připravované stravy

symbol Ms = uvedena strava pro osoby hlásící se k muslimskému vyznání

symbol Vs = uvedena strava pro osoby hlásící se k vegetariánství.

Vedoucí OL:
Dr. Sedlák Josef

21.4.2009

13.00

Jídelní lístek

Kuchyně vězeňská

Schvaluji:

ředitel věznice

pátek 1. květen 2009

Snídaně	Zs	Jogurt ovocný, Máslo, Chléb, Čaj
	Ns	Jogurt ovocný, Máslo, Chléb, Čaj
	Ms	Jogurt ovocný, Máslo, Chléb, Čaj
	Vs	Jogurt ovocný, Máslo, Chléb, Čaj
	D2	Jogurt ovocný, Máslo, Chléb, Čaj
	D9	Jogurt bílý, Máslo, Chléb, Čaj dia
	D11	Jogurt ovocný, Máslo, Chléb, Čaj
Oběd	Zs	Polévka hovězí s kapáním, Hovězí pečeně cikánská, Rýže dušená
	Ns	Polévka hovězí s kapáním, Hovězí pečeně cikánská, Rýže dušená
	Ms	Polévka hovězí s kapáním, Hovězí pečeně cikánská, Rýže dušená
	Vs	Polévka s kapáním, Sojové maso po cikánsku, Rýže dušená
	D2	Polévka ragů s rýží, Hovězí pečeně protýkaná, Knedlík
	D9	Polévka ragů s rýží, Hovězí pečeně protýkaná, Knedlík
	D11	Polévka ragů s rýží, Hovězí pečeně protýkaná, Knedlík
Večeře	Zs	Bílá káva, Závín, Ovoce
	Ns	Bílá káva, Závín, Ovoce
	Ms	Bílá káva, Závín, Ovoce
	Vs	Bílá káva, Závín, Ovoce
	D2	Bílá káva, Závín,
	D9	Bílá káva dia, Závín listový dia,
	D11	Bílá káva, Závín,
Večeře 2	Zs	Klobása papriková
	Vs	Ovoce
	D9	Ovoce
	D11	Ovoce
Svačina	Vs	Tvaroh, Veka
	D2	Šunka Apolo, Veka
	D9	Šunka Apolo, Mléko
	D11	Šunka Apolo, Mléko, Veka
Přídavek P mal	Zs	Šunka Apolo
	Vs	Tvaroh
Přídavek P	Zs	Šunka Apolo
	Ns	Šunka Apolo
	Ms	Konzerva drůbeží
	Vs	Tvaroh
Přídavek TP	Zs	Šunka Apolo
Přídavek 01	P01E	Nápoj

- přídavek přizpůsobený osobním menu vězňů s tím, aby obsahoval
- přídavek přizpůsobený osobním menu vězňů s tím, aby obsahoval

Snídaně	Zs	Párek jičínský, Hořčice, Chléb, Čaj
	Ns	Párek jičínský, Hořčice, Chléb, Čaj
	Ms	Konzerva rybí, Čaj, Chléb
	Vs	Máslo, Džem 2x, Chléb, Čaj
	D2	Párek jemný, Máslo, Chléb, Čaj
	D9	Párek jemný, Máslo, Čaj dia
	D11	Párek jemný, Máslo, Chléb, Čaj
Oběd	Zs	Polévka ragú, Srdce hovězí na smetaně, Knedlík
	Ns	Polévka hovězí s rýží, Srdce hovězí na smetaně, Knedlík
	Ms	Polévka hovězí s rýží, Sojové maso na smetaně, Knedlík
	Vs	Polévka s rýží, Sojové maso na smetaně, Knedlík
	D2	Polévka hovězí s rýží, Vepřové kostky dušené, Rýže dušená
	D9	Polévka hovězí s rýží, Maso vepřové v kapustě, Brambory
	D11	Polévka hovězí s rýží, Maso vepřové v kapustě, Brambory
Večeře	Zs	Uzené maso, Veka, Čaj, Ovoce
	Ns	Uzené maso, Veka, Čaj, Ovoce
	Ms	Sýr tavený, Veka, Čaj, Ovoce
	Vs	Sýr tavený, Veka, Čaj, Ovoce
	D2	Sýr tavený, Veka, Čaj, Ovoce
	D9	Uzené maso, Veka, Čaj dia, Ovoce
	D11	Uzené maso, Veka, Čaj, Ovoce
Večeře 2	Zs	Uzenina
	Vs	Ovoce
	D9	Ovoce
	D11	Ovoce
Svačina	Vs	Tvaroh, Mléko
	D2	Konzerva, Mléko
	D9	Konzerva, Mléko
	D11	Konzerva, Mléko
Přídavek P mal	Zs	Uzenina
Přídavek P	Vs	Sýr tavený
	Zs	Uzenina
Přídavek TP	Ns	Uzenina
	Ms	Sýr tavený
	Vs	Sýr tavený
	Zs	Uzenina
Přídavek 01	Vs	Sýr tavený
	P01E	Nápoj

Snídaně	Zs	Mazanec, Kakao
	Ns	Mazanec, Kakao
	Ms	Mazanec, Kakao
	Vs	Mazanec, Kakao
	D2	Mazanec, Máslo, Kakao
	D9	Vánočka dia, Kakao dia
	D11	Mazanec, Máslo, Kakao
Oběd	Zs	Polévka hovězí s těstovinou, Sekaná, Brambory, Okurka
	Ns	Polévka hovězí s játrovou rýží, Sekaná, Brambory, Okurka
	Ms	Polévka hovězí s těstovinou, Květák s vejci, Brambory
	Vs	Polévka s těstovinou, Květák s vejci, Brambory
	D2	Polévka hovězí s játrovou rýží, Vepř. maso na houbách, Knedlík houskový
	D9	Polévka hovězí s játrovou rýží, Sekaná, Brambory, Okurka
	D11	Polévka hovězí s játrovou rýží, Sekaná, Brambory, Okurka
Večeře	Zs	Salám vysočina, Chléb, Čaj, Ovoce
	Ns	Salám vysočina, Chléb, Čaj, Ovoce
	Ms	Konzerva rybí, Chléb, Čaj, Ovoce
	Vs	Sýr, Chléb, Čaj, Ovoce
	D2	Konzerva rybí, Chléb, Čaj, Zelenina
	D9	Konzerva rybí, Chléb, Čaj dia
	D11	Konzerva rybí, Chléb, Čaj
Večeře 2	Zs	Sušenka
	Vs	Ovoce
	D9	Ovoce
	D11	Ovoce
Svačina	Vs	Sýr, Veka
	D2	Salám šunkový, Veka
	D9	Salám šunkový, Mléko, Chléb tmavý
	D11	Salám šunkový, Mléko, Veka
Přídavek P mal	Zs	Uzenina, Ovoce
	Vs	Sýr, Ovoce
Přídavek P	Zs	Uzenina, Ovoce
	Ns	Uzenina, Ovoce
	Ms	Konzerva krůti maso
	Vs	Sýr, Ovoce
Přídavek TP	Zs	Uzenina, Ovoce
	Vs	Sýr, Ovoce
Přídavek 01	P01E	Nápoj

Snídaně	Zs	Sýr plátkový, Chléb, Čaj
	Ns	Sýr plátkový, Chléb, Čaj
	Ms	Sýr plátkový, Chléb, Čaj
	Vs	Sýr plátkový, Chléb, Čaj
	D2	Sýr plátkový, Máslo, Chléb, Čaj
	D9	Sýr plátkový, Máslo, Chléb, Čaj dia
Oběd	D11	Sýr plátkový, Máslo, Chléb, Čaj
	Zs	Polévka zelná, Srbské rizoto, Sýr
	Ns	Polévka pórková, Srbské rizoto, Sýr
	Ms	Polévka pórková, Rizoto zeleninové
	Vs	Polévka pórková, Rizoto zeleninové
	D2	Polévka pórková, Vepřové rizoto
Večeře	D9	Polévka pórková, Srbské rizoto, Sýr
	D11	Polévka pórková, Srbské rizoto, Sýr
	Zs	Buchtíčky s krémem, Čaj
	Ns	Buchtíčky s krémem, Čaj
	Ms	Buchtíčky s krémem, Čaj
	Vs	Kaše vločková, Čaj
Večeře 2	D2	Kaše vločková, Ovoce, Čaj
	D9	Guláš bramborový, Rohlík 2x, Čaj dia
	D11	Guláš bramborový, Rohlík 2x, Čaj
	Zs	Pudink, Sušenka
	Vs	Pudink, Sušenka
	D9	Zelenina
Svačina	D11	Zelenina
	Vs	Pudink, Mléko, Veka, Ovoce
	D2	Paštika, Mléko, Veka, Ovoce
	D9	Paštika, Mléko, Ovoce
	D11	Paštika, Mléko, Veka, Ovoce
	Zs	Paštika
Přídavek P mal	Vs	Pudink
	Zs	Paštika
Přídavek P	Ns	Paštika
	Ms	Paštika
Přídavek TP	Vs	Pudink
	Zs	Paštika
Přídavek 01	Vs	Pudink
	P01E	Nápoj

Snídaně	Zs	Tvaroh bílý, Máslo, Bílá káva, Chléb
	Ns	Tvaroh bílý, Máslo, Bílá káva, Chléb
	Ms	Tvaroh bílý, Máslo, Bílá káva, Chléb
	Vs	Tvaroh bílý, Máslo, Bílá káva, Chléb
	D2	Tvaroh bílý, Máslo, Bílá káva, Chléb
	D9	Tvaroh bílý, Máslo, Bílá káva Dia, Chléb
	D11	Tvaroh bílý, Máslo, Bílá káva, Chléb
Oběd	Zs	Polévka kroupová, Řízek máslový, Brambory, Salát
	Ns	Polévka drůbková, Řízek máslový, Brambory, Salát
	Ms	Polévka zeleninová, Dušená zelenina, Brambory
	Vs	Polévka zeleninová, Dušená zelenina, Brambory
	D2	Polévka drůbková, Sekaný řízek dušený, Brambory
	D9	Polévka drůbková, Řízek Holandský, Brambory, Salát
	D11	Polévka drůbková, Řízek Holandský, Brambory, Salát
Večeře	Zs	Játrovka, Rohlík 2x, Čaj, Ovoce
	Ns	Játrovka, Rohlík 2x, Čaj, Ovoce
	Ms	Tavený sýr, Rohlík 2x, Čaj, Ovoce
	Vs	Tavený sýr, Rohlík 2x, Čaj, Ovoce
	D2	Tavený sýr, Rohlík 2x, Čaj, Ovoce
	D9	Tavený sýr, Rohlík 2x, Čaj Dia
	D11	Tavený sýr, Rohlík 2x, Čaj
Večeře 2	Zs	Šunkový salám
	Vs	Ovoce
	D9	Ovoce
	D11	Ovoce
Svačina	Vs	Tvaroh, Veka
	D2	Šunka, Veka
	D9	Šunka, Mléko, Ovoce
	D11	Šunka, Veka, Mléko
Přídavek P mal	Zs	Konzerva rybí
Přídavek P	Vs	Tvaroh
	Zs	Konzerva rybí
	Ns	Konzerva rybí
Přídavek TP	Ms	Konzerva rybí
	Vs	Tvaroh
	Zs	Konzerva rybí
Přídavek 01	Vs	Tvaroh
	P01E	Nápoj
Eskorta Ob + Ve	Zs	Baliček

Snídaně	Zs	2x Med porce, Máslo, Chléb, Čaj
	Ns	2x Med porce, Máslo, Chléb, Čaj
	Ms	2x Med porce, Máslo, Chléb, Čaj
	Vs	2x Med porce, Máslo, Chléb, Čaj
	D2	2x Med porce, Máslo, Chléb, Čaj
	D9	2x Džem porce dia, Máslo, Chléb, Čaj Dia
Oběd	D11	2x Med porce, Máslo, Chléb, Čaj
	Zs	Polévka hovězí s drobením, Vepřové maso po valašsku, Knedlík houskový
	Ns	Polévka hovězí s drobením, Vepřové maso po valašsku, Knedlík houskový
	Ms	Polévka květáková, Hovězí maso vařené, Knedlík houskový
	Vs	Polévka květáková, Sojové maso vařené, Knedlík houskový
	D2	Polévka květáková, Hovězí maso na smetaně, Knedlík houskový
Večeře	D9	Polévka květáková, Hovězí maso vařené, Koprová omáčka, Knedlík houskový
	D11	Polévka květáková, Hovězí maso vařené, Koprová omáčka, Knedlík houskový
	Zs	Fazole na kyselo, Vejce 1x, Okurka kyselá, Čaj
	Ns	Fazole na kyselo, Vejce 1x, Okurka kyselá, Čaj
	Ms	Fazole na kyselo, Vejce 1x, Okurka kyselá, Čaj
	Vs	Rizoto zeleninové, Čaj, Červená řepa
Večeře 2	D2	Rizoto zeleninové, Čaj, Červená řepa
	D9	Fazole na kyselo, Vejce 1x, Čaj dia
	D11	Fazole na kyselo, Vejce 1x, Čaj
	Zs	Salát bramborový
	Vs	Ovoce
	D9	Ovoce
Svačina	D11	Ovoce
	Vs	Salát bramborový, Mléko
	D2	Vajíčková pomazánka, Mléko, Veka
	D9	Salát bramborový, Mléko
Přídavek P mal	D11	Salát bramborový, Mléko, Veka
	Zs	Salám Vysočina, Zelenina
Přídavek P	Vs	Salát bramborový
	Zs	Salám Vysočina, Zelenina
	Ns	Salám Vysočina, Zelenina
Přídavek TP	Ms	Kuřecí nářez, Zelenina
	Vs	Salát bramborový
	Zs	Salám Vysočina, Zelenina
Přídavek 01	Vs	Salát bramborový
	P01E	Nápoj

Snídaně	Zs	Jogurt ovocný, Bílá káva, Chléb, Máslo
	Ns	Jogurt ovocný, Bílá káva, Chléb, Máslo
	Ms	Jogurt ovocný, Bílá káva, Chléb, Máslo
	Vs	Jogurt ovocný, Bílá káva, Chléb, Máslo
	D2	Jogurt ovocný, Bílá káva, Chléb, Máslo
	D9	Jogurt bílý, Bílá káva dia, Chléb, Máslo
	D11	Jogurt ovocný, Bílá káva, Chléb, Máslo
Oběd	Zs	Polévka hrstková, Sekaný španělský ptáček, Rýže dušená
	Ns	Polévka špenátová, Sekaný španělský ptáček, Rýže dušená
	Ms	Polévka špenátová, Kuřecí stehno dušené, Kaše bramborová, Řepa červená
	Vs	Polévka špenátová, Dušený sojový plátek, Kaše bramborová, Řepa červená
	D2	Polévka špenátová, Kuřecí stehno dušené, Kaše bramborová, Řepa červená
	D9	Polévka špenátová, Opečený salám, Kaše bramborová, Řepa červená
	D11	Polévka špenátová, Opečený salám, Kaše bramborová, Řepa červená
Večeře	Zs	Nudle s mákem, Čaj, Ovoce
	Ns	Nudle s mákem, Čaj, Ovoce
	Ms	Nudle s mákem, Čaj, Ovoce
	Vs	Nudle s mákem, Čaj, Ovoce
	D2	Nudle s kakaem, Čaj, Ovoce
	D9	Špagety po uhlířsku, Čaj dia, Ovoce
	D11	Špagety po uhlířsku, Čaj, Ovoce
Večeře 2	Zs	Konzerva rybí
	Vs	Ovoce
	D9	Ovoce
	D11	Ovoce
Svačina	Vs	Ovoce 3x, Veka, Mléko
	D2	Konzerva rybí, Veka
	D9	Konzerva rybí, Mléko
	D11	Konzerva rybí, Mléko, Veka
Přídavek P mal	Zs	Anglická slanina
Přídavek P	Vs	Ovoce 3x
	Zs	Anglická slanina, Ovoce
	Ns	Anglická slanina, Ovoce
Přídavek TP	Ms	Vajíčková pomazánka, Ovoce
	Vs	Ovoce 3x
	Zs	Anglická slanina, Ovoce
Přídavek 01	Vs	Ovoce 3x
Eskorta Ob + Ve	P01E	Nápoj
	Zs	Balíček

Snídaně	Zs	Tvaroh, Čaj, Chléb
	Ns	Tvaroh, Čaj, Chléb
	Ms	Tvaroh, Čaj, Chléb
	Vs	Tvaroh, Čaj, Chléb
	D2	Tvaroh, Čaj, Chléb
	D9	Tvaroh bílý, Máslo, Čaj dĩa, Chléb
Oběd	D11	Tvaroh, Čaj, Chléb
	Zs	Polévka hovězí s rýží, Vepřové maso, Knedlík, Zelí dušené
	Ns	Polévka hovězí s rýží, Hovězí maso vařené, Brambory, Špenát
	Ms	Polévka hovězí s rýží, Hovězí maso vařené, Brambory, Špenát
	Vs	Polévka s rýží, Sojové maso vařené, Brambory, Špenát
	D2	Polévka hovězí s rýží, Hovězí maso vařené, Brambory, Špenát
Večeře	D9	Polévka hovězí s rýží, Vepřové maso, Knedlík, Zelí dušené
	D11	Polévka hovězí s rýží, Vepřové maso, Knedlík, Zelí dušené
	Zs	Závin, Bílá káva, Ovoce
	Ns	Závin, Bílá káva, Ovoce
	Ms	Závin, Bílá káva, Ovoce
	Vs	Závin, Bílá káva, Ovoce
Večeře 2	D2	Závin, Bílá káva, Ovoce
	D9	Závin listový dĩa, Bílá káva dĩa, Ovoce
	D11	Závin, Bílá káva, Ovoce
	Zs	Zelenina
	Vs	Sýr tavený
	D9	Zelenina
Svačina	D11	Zelenina
	Vs	Sýr tavený
	D2	Paštika, Veka
	D9	Paštika, Mléko
	D11	Paštika, Mléko, Veka
	Zs	Salám turista, Cibule
Přídavek P mal	Vs	Sýr tavený
	Zs	Salám turista, Cibule
Přídavek P	Ns	Salám turista, Jablko
	Ms	Konzerva rybí, Cibule
Přídavek TP	Vs	Sýr tavený
	Zs	Salám turista, Cibule
Přídavek 01	Vs	Sýr tavený
	P01E	Nápoj

Snídaně	Zs	Párek jičínský, Hořčice, Chléb, Čaj
	Ns	Párek jičínský, Hořčice, Chléb, Čaj
	Ms	Pomazánka tvarohová, Čaj, Chléb
	Vs	Máslo, Džem 2x, Chléb, Čaj
	D2	Párek jemný, Máslo, Chléb, Čaj
	D9	Párek jemný, Máslo, Čaj dia
Oběd	D11	Párek jemný, Máslo, Chléb, Čaj
	Zs	Polévka zeleninová, Játrová omáčka, Rýže
	Ns	Polévka houbová, Játrová omáčka, Brambory
	Ms	Polévka houbová, Rybí filé zapečené, Brambory
	Vs	Polévka houbová, Brokolice zapečená, Brambory
	D2	Polévka houbová, Rybí filé zapečené, Brambory
Večeře	D9	Polévka houbová, Játra na roštu , Brambory
	D11	Polévka houbová, Játra na roštu , Brambory
	Zs	Uzený bok, Veka, Čaj, Ovoce
	Ns	Uzené maso, Veka, Čaj, Ovoce
	Ms	Sýr tavený, Veka, Čaj, Ovoce
	Vs	Sýr tavený, Veka, Čaj, Ovoce
Večeře 2	D2	Uzené maso, Veka, Zelenina, Čaj
	D9	Uzené maso, Chléb tmavý, Čaj dia
	D11	Uzené maso, Veka, Čaj
	Vs	Ovoce
	D9	Ovoce
	D11	Ovoce
Svačina	Vs	Pudink, Mléko
	D2	Pudink, Mléko
	D9	Sýr plátkový, Mléko
	D11	Sýr plátkový, Mléko
Přídavek P mal	Zs	Uzenina
Přídavek P	Vs	Pudink
	Zs	Uzenina
	Ns	Uzenina
Přídavek TP	Ms	Pudink, Ovoce
	Vs	Pudink
	Zs	Pudink
	Vs	Pudink

KVOPP005FBQG
PM

V Brně dne 4. května 2009
Spis. zn.: 1229/2008/VOP/MČ

Úřední záznam z místního šetření

Datum místního šetření: 24. dubna 2009
Místo: Věznice Valdice
Účast: Blecha, Čermák

A – Obecné informace o místním šetření

Ve věci ods. bylo cílem zejm. zmapovat situaci ohledně poskytování bezmasé stravy odsouzeným po zaslání průběžné závěrečné zprávy.

B – informace získané od ředitele věznice plk. Kocourka

Dle názoru plk. Kocourka se v celé věci jedná o nedorozumění, neboť bezmasou stravu (tedy jako upravenou muslimskou – místo masa sýr, marmeláda nebo sója, viz příloha-jídelní lístek), odsouzeným (mají jich ve věznici cca. 24), běžně podávají, pokud si o ni požádají. Ods. si o ni však nepožádal. bylo tedy smluveno, aby mu tato možnost byla nabídnuta (srov. doplnění podnětu). otázkou tedy zůstává, proč plk. Kocourek zaslal jako součást své argumentace článek, vegetariánská strava škodí zdraví. Jeho vysvětlením je, že se domníval, že po věznici chceme, aby připravovala stravu veganskou (což jsme nechtěli). Mým závěrem je, že ve Věznici Valdice je podávána bezmasá varianta muslimské stravy (označovaná jako Vs), což byl vytýčený cíl, k němuž zahájené šetření jakož i konstatovaná pochybení směřovaly.

Zpracoval: Mgr. Michal Čermák

Veřejný ochránce práv
JUDr. Otakar Motejl

KVOPP005FBPL

V Brně dne 11. května 2009
Sp. zn.: 1229/2008/VOP/MČ

Pane

ředitel Věznice Valdice mě svým dopisem informoval, že Vám na základě Vaší žádosti již je poskytována bezmasá strava (ve formě upravené stravy muslimské). Na základě těchto skutečností mám Váš podnět na základě ustanovení § 18 odst. 2 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, za ukončený.

S pozdravem

Pan

nar.
Věznice Valdice
P. S. 1/E
507 11 Valdice

Údolní 39
602 00 Brno
tel: (+420) 542 542 888, fax: (+420) 542 542 112

Veřejný ochránce práv
JUDr. Otakar Motejl

V Brně dne 11. května 2009
Sp. zn.: 1229/2008/VOP/MČ

u/52

Vážený pane řediteli,

dovolte mi, abych Vám oznámil, že jsem shledal dostatečnými opatření, jež jste přijal v souvislosti s podnětem odsouzeného , týkajícího se poskytování bezmasé stravy odsouzeným ve Věznici Valdice. Celou věc mám na základě ustanovení § 18 odst. 2 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, za uzavřenou.

S pozdravem

Vážený pan
plk. JUDr. Karel Kocourek
ředitel
Věznice Valdice
nám. Míru 55
507 01 Valdice

Údolní 39
602 00 Brno
tel: (+420) 542 542 888, fax: (+420) 542 542 112